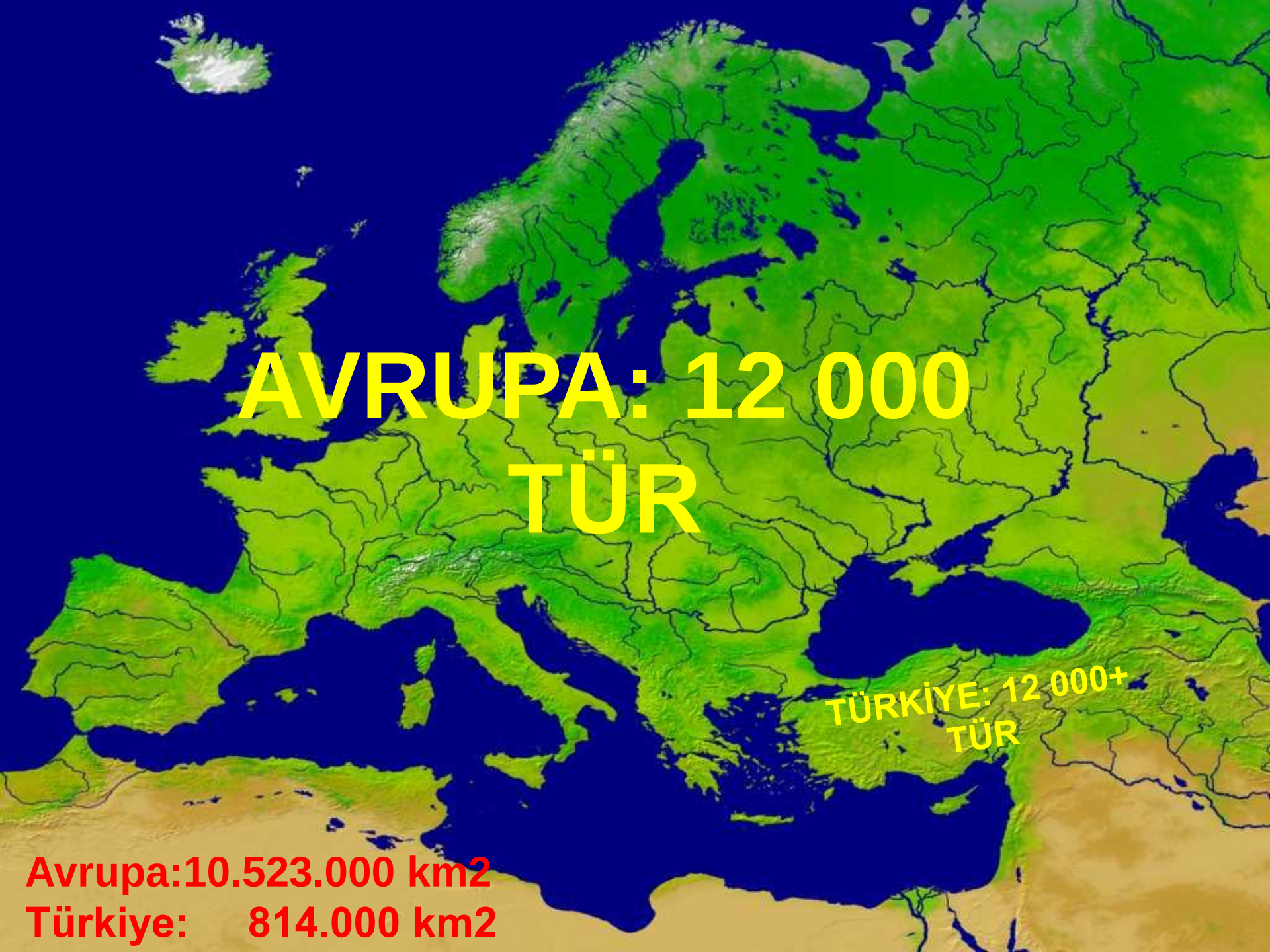

Türkiye'nin Bitki Zenginliđi

Hazırlayan: Hakan ULUTAŞ

**AVRUPA: 12 000
TÜR**

**TÜRKİYE: 12 000+
TÜR**

**Avrupa: 10.523.000 km²
Türkiye: 814.000 km²**

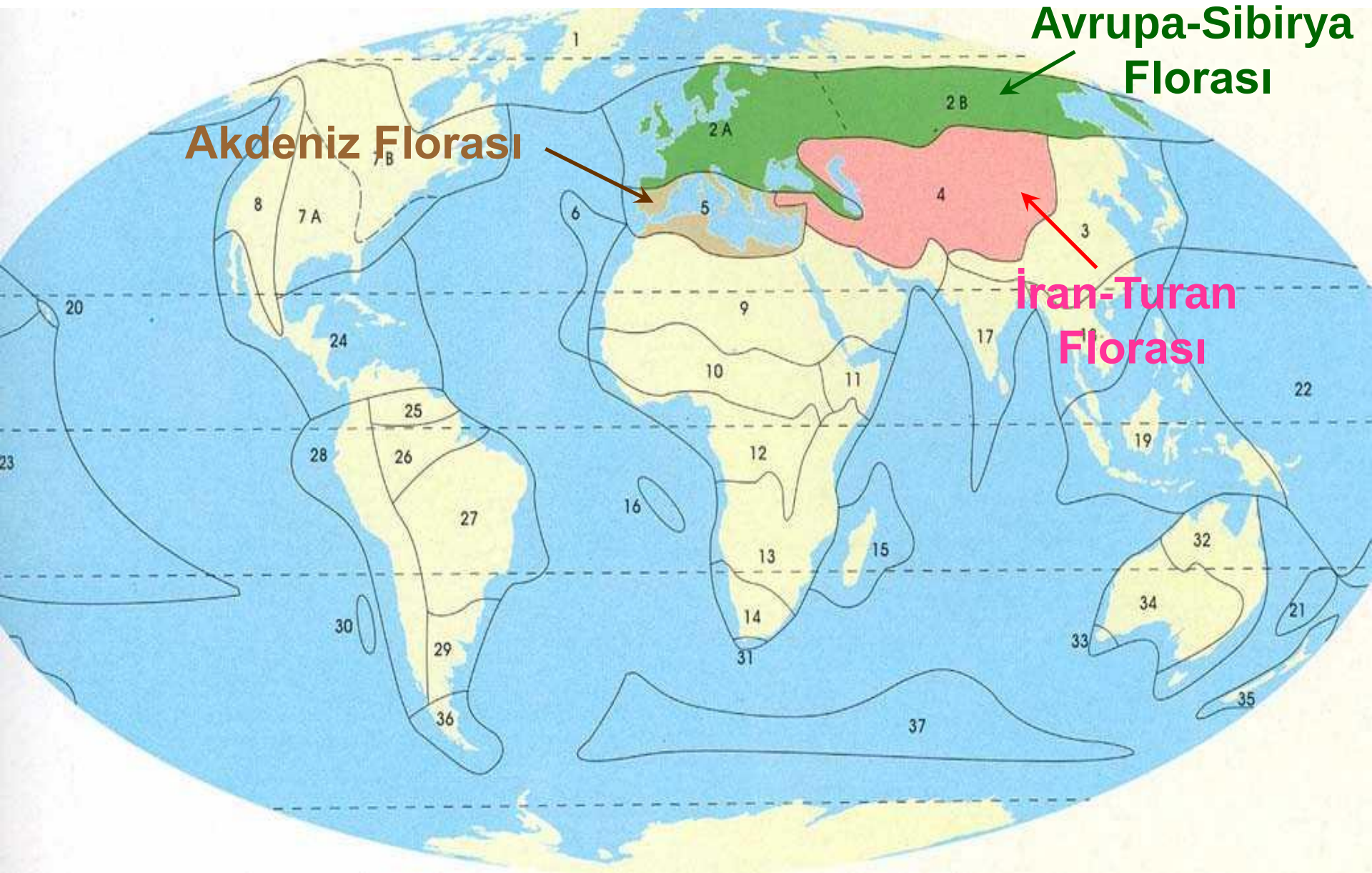
- Türkiye, Bitki türleri bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir!
- Avrupa kıtasında: 12 000 bitki türü olmasına rağmen,
- Türkiye'de: 12 000 den fazla bitki türü bulunmaktadır.

BİLGİ NOTU:

- Türkiye, Endemik ve Relikt (Kalıntı) bitki türleri bakımından çok zengin bir ülkedir.
- **ENDEMİK BİTKİ**: Dünyanın sadece belli bir kesiminde yetişen, başka bir kesiminde yetişemeyen bitki. (Yerli bitki)
- **RELİKT (Kalıntı) BİTKİ**: Önceki jeolojik zamanlarda yetişen ve günümüzdeki iklim şartlarında yetişmesi mümkün olmayan bitkiler.

TÜRKİYE'DE BİTKİ TÜRLERİNİN FAZLA OLMASININ NEDENLERİ:

- **I. Çok farklı iklimlerin görülmesi.**
- **II. Yer şekillerinin çok engebeli olması.**
- **III. Çok farklı toprak türlerinin görülmesi.**
- **IV. 4. Jeolojik zamandaki buzullaşmalardan Avrupa kıtası kadar etkilenmemiş olması.**
- **V. Farklı Flora Bölgelerinin kesişme alanında olması.**

FLORA BÖLGELERİ

BİTKİ FORMASYONLARI

AĞAÇ FORMASYONU:

Yağış, Sıcaklık ve Toprak şartlarının elverişli olduğu her yerde ağaç yetişir. Ağaçlardan oluşan bitki topluluğuna da Orman denir.

1. EKVATORAL YAĞMUR ORMANLARI
2. MUSON ORMANLARI
3. ORTA KUŞAK KARIŞIK ORMANLARI(Ülkemizde görülür.)
4. TAYGA ORMANLARI

ÇALI FORMASYONU:

Ormanların tahribi sonucunda oluşan kısa boylu ağaçcıkların oluşturduğu bitki topluluğudur.

1. MAKİ
 2. GARİG
 3. PSÖDOMAKİ
- Hepsi Ülkemizde görülürler.

OT FORMASYONU:

İklim, Toprak ve Yerşekilleri şartlarının ağaç yetişmesine elverişli olmadığı yerlerde, yağışlı dönemlerde büyüyen otlardan oluşan bitki topluluğudur.

1. SAVAN
 2. STEP (BOZKIR)
 3. ÇAYIR
 4. TUNDRA
- Yalnızca bozkır ve çayır ülkemizde görülür.

ÜLKEMİZDE GÖRÜLEN BAŞLICA BİTKİ TOPLULUKLARI

1. ORMANLAR:

ORMAN: Ağaçların oluşturduğu bitki örtüsüdür.

YAPRAK ÖZELLİKLERİNE GÖRE ORMANLAR

I. İĞNE YAPRAKLI ORMANLAR

Kızılçam
Karaçam
Sarıçam
Gökmar
Sedir
Ladin vb.

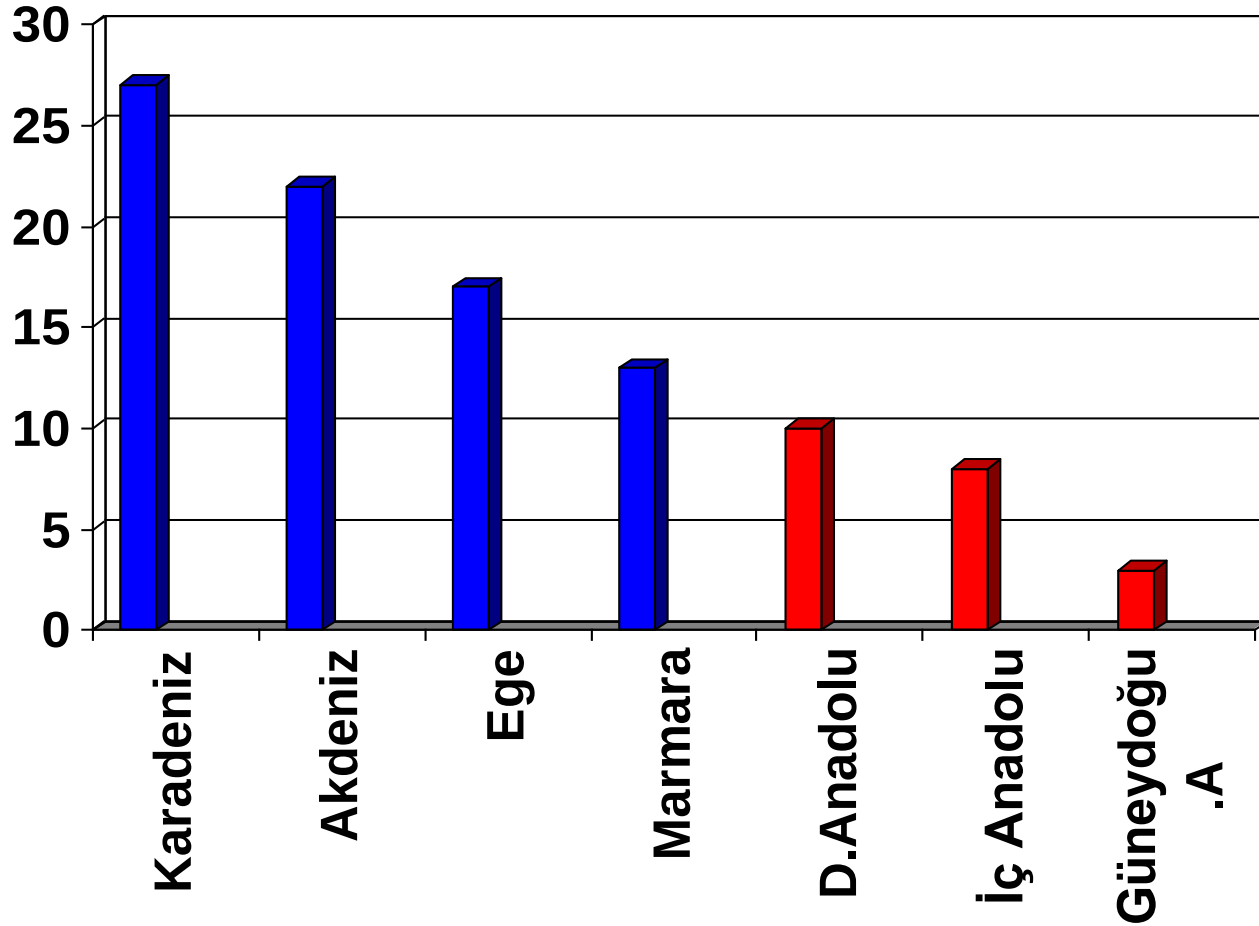
II. GENİŞ YAPRAKLI ORMANLAR

Meşe
Kayın
Gürgeç
Ihlamur
Kestane
Kavak vb.

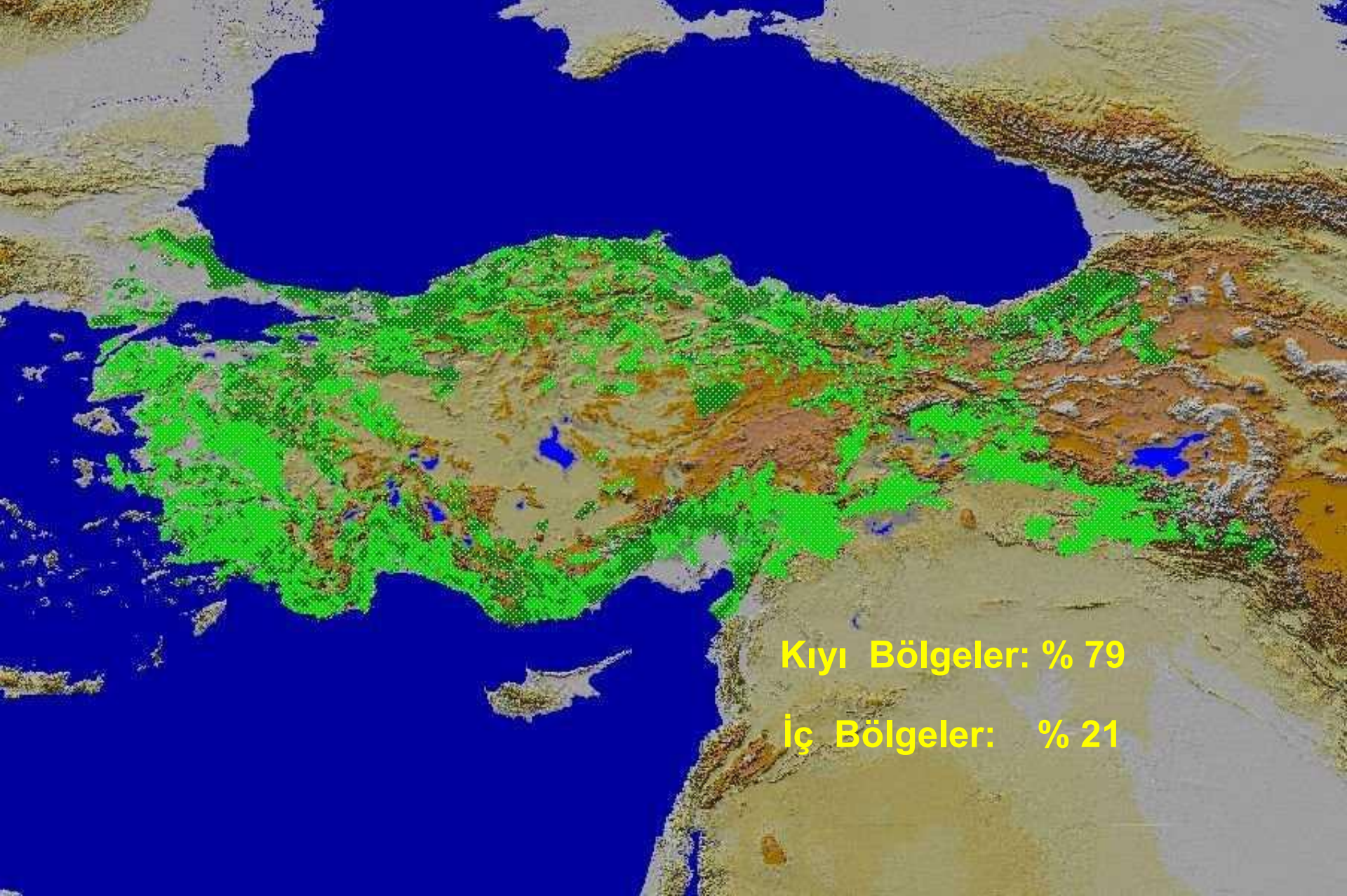
III. KARIŞIK YAPRAKLI ORMANLAR

Ülkemizin yaklaşık **% 28**'i ormanlarla kaplı olup,
bu ormanların büyük bölümü kıyı
bölgelerimizdedir.

Türkiye Orman Haritası

Kıyı Bölgeleri: % 79

İç Bölgeler: % 21

BAŞLICA AĞAÇ TÜRLERİ

KAYIN (Fagus)

Daha çok kuzey bölgelerimizde doğal yayılış göstermekle birlikte kayın ağacı güneydeki Nur Dağların'da da yayılış gösterir.

Saf yada göknar, ladin, çam ve meşelerle karışık geniş ormanlar kurar.

40 m. boya ulaşabilen kayınların düzgün ve silindirik gövdeleri vardır.

Yapraklarının sonbahardaki kırmızı rengi çok etkileyicidir. Yağlı meyveleri doğada yaban hayvanları için önemli bir besin kaynağıdır.

Nemli-serin ortam ağacı

Kayın ağacı

Nemli-serin ortam bitkisi-Karadeniz iklimi

LADİN

Nemli serin-soğuk iklim ağacı:Ladin

Ladin yaprađı

Dođu Karadeniz dağlarının denize bakan
Yamaçları(1500m+)
iğne yapraklı
Soğuk-nemli-sisli ortam bitkisi

Mavi Ladin:Nemli-serin sisli ortam

-

SARIÇAM (Pinus sylvestris)

Sarıçam, Kuzey Anadolu'nun yüksek dağlık kesimlerinde saf yada karışık ormanlar kurmakla birlikte, küçük adacıklar halinde iç ve güney bölgelerimize kadar ulaşır.

Adını, gövde kabuğunun tilki sarısı renginden alır.

Yetişkin bireylerinin boyu 40 metreyi aşar.

KIZILAĞAÇ

- Kuzey anadolu dağlarının nemli kuzey yamaçları
- Geniş yapraklı

Kızılağaç

Gökñar

Dođu Karadeniz Gökñarı

Karadeniz Dađları'nda:1000-2000 m

Toros Gökneri

Toroslarda:1200-2000 m

Göknar

MEŞE (Quercus)

Ülkemizin hemen her bölgesinde türlerine bağlı olarak yayılış gösterir.

25m boya ve 2m çapa erişebilen geniş tepeli ağaçlardan, 3-5 m boya sahip çalılara kadar değişen türleri vardır.

FISTIKÇAMI (Pinus pinea)

Tipik bir Akdeniz ağacı olan fıstıkçami, özellikle Batı ve Güney Anadolu'da ormanlar kurar. 15-20 m boyundadır. Gençlikte yuvarlak, yaşlılıkta şemsiye gibi tepesiyle diğer çamlardan ilk bakışta ayırt edilebilir.

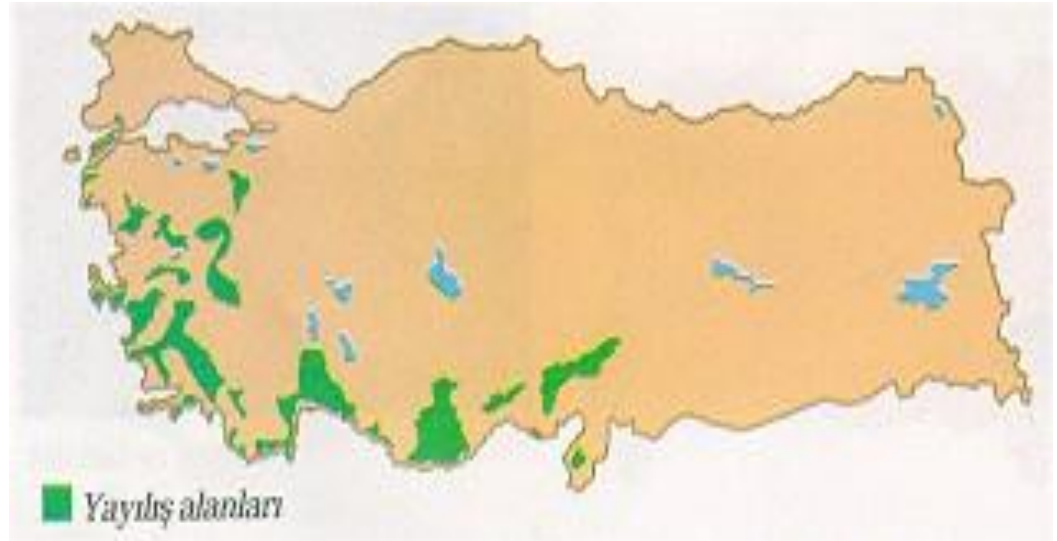

KIZILÇAM (Pinus brutia)

Dünyadaki en geniş yayılışı Türkiye'dedir. Esas olarak Akdeniz ve Ege Bölgelerinde geniş ormanlar kurmakla birlikte, Batı ve Orta Karadeniz Bölgesi'nde de yayılış gösterir.

Deniz seviyesinden 1000-2000 m yüksekliğe kadar ulaşan Kızılçam, ışığı seven hızlı büyüyen bir çam türüdür. 20 m'ye kadar boylanabilir.

KARAÇAM

Tüm kıyı bölgelerimizin dağlık
Kesimlerinde görülür. Kızılçama göre
soğuga
daha dayanıklıdır(1000m+)

Karaçam Yapağı

Yaşlı ARDIÇ(psödomaki)

Sedir ve karaçam ormanlarının tahrip edildiği yerlerde ortaya çıkan makiler

Ardıç Yapağı

Ormansız

bir

yurt

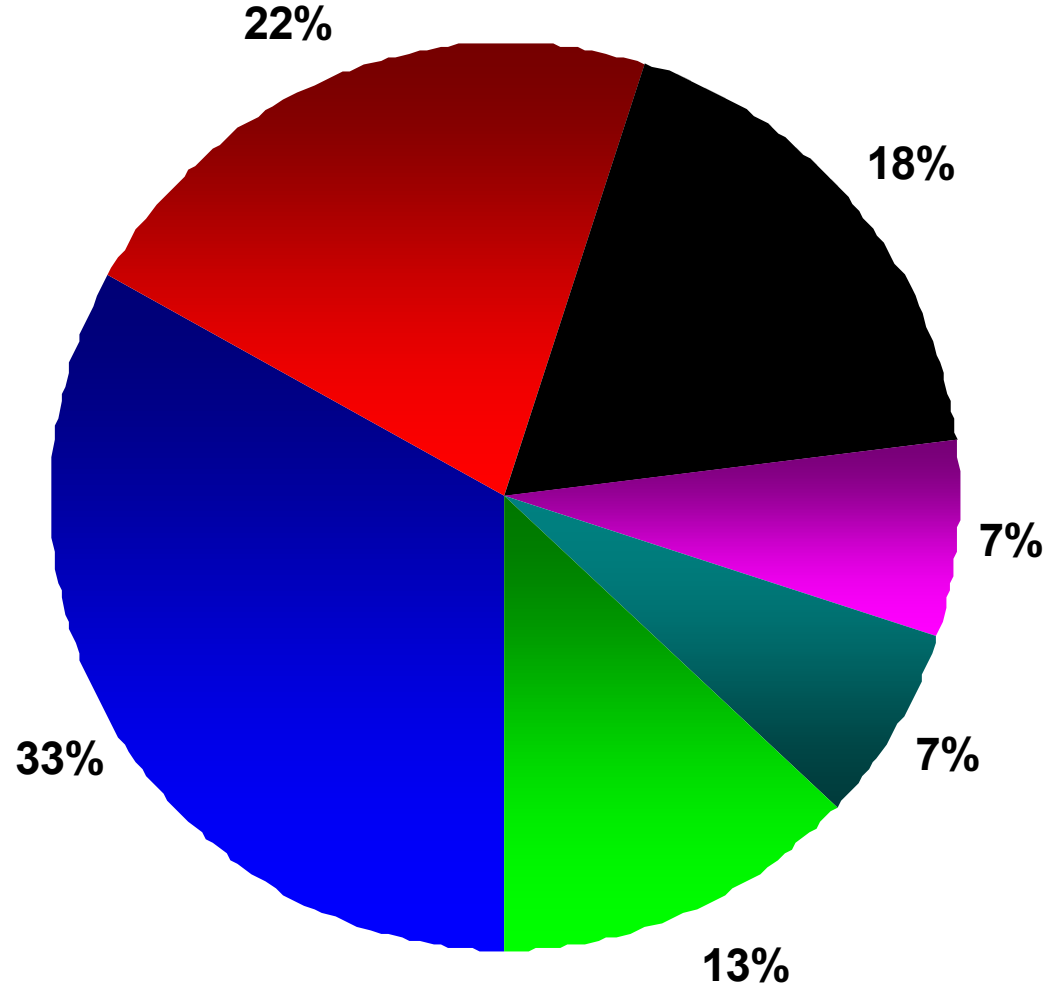
vatan

değildir.

Türkiye’de Ağaç Türlerinin Dağılımı

■ Meşe ■ Kızılçam ■ Karaçam ■ Kayın ■ Ardıç ■ Diğer

ETKİNLİK: Ülkemizdeki bitki türlerinin yarısı Karadeniz Bölgesi'ndedir. Bu zenginliğin nedenini söyleyiniz?

BİLGİ NOTU:

- Ormanlarımızda az da olsa “**anıt ağaçlar**” bulunmaktadır.
- **Anıt ağaç:** Bir ağaç türünün, var olan diğer örneklerine oranla yaş, çap, büyüklük ve görünüm açısından çok daha farklı boyutlarda olanlarına denir.

BENİM ADIM KESTANE

- Bilimsel adım, *Castanea sativa*dır.
Kdz. Ereğli - Çaylıoğlu Veli Dağı
Ormanından geldim. 1383 Yaşındayım.
- Hz. Muhammed'in Hicretinde doğdum.
 - Dört halife döneminde büyüdüm.
 - Malazgirt Savaşını yaşadım.
 - Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu gördüm.
 - İstanbul'un Fethi ile gururlandım.
 - Çanakkale Savaşına Katıldım.
 - Cumhuriyet'in kuruluşu ile sevindim.
 - Sizleri görmek için bugünlere ulaştım.

- **28.06.2006 Yazılı Basın Haberi:**
- **Türkiye'nin bilinen en yaşlı ağacı Antalya'da:**
- **Antalya'da bulunan 25 metre boyunda, 262 santimetre çapındaki Sedir Ağacının, Türkiye'deki bilinen en yaşlı ağaç olduğu bildirildi.**
- **Denizden 2200 m yüksekte olan ve Hz. İsa ile aynı yaşta (2007) olan bu ağaç çevrecilerin de ilgisini çekiyor.**

2. MAKİ:

- TANIM: Akdeniz İklimi görülen yerlerde, Kızılçam Ormanlarının tahrip edildiği kıyı kuşağında ortaya çıkan çalı topluluğudur.
- Genellikle 1-3 m boyunda olan bu çalılar yaprakları kalın, sert, parlak ve tüylüdür. Makilerin yaprakları yıl boyunca yeşil kalır.
- BAŞLICA MAKİ TÜRLERİ: Zeytin, Mersin, Keçiboynuzu, Zakkum, Erguvan, Defne vb.

zeytin

mersin

keçi boynuzu

zakkum

erguvan

defne

Koca yemiř

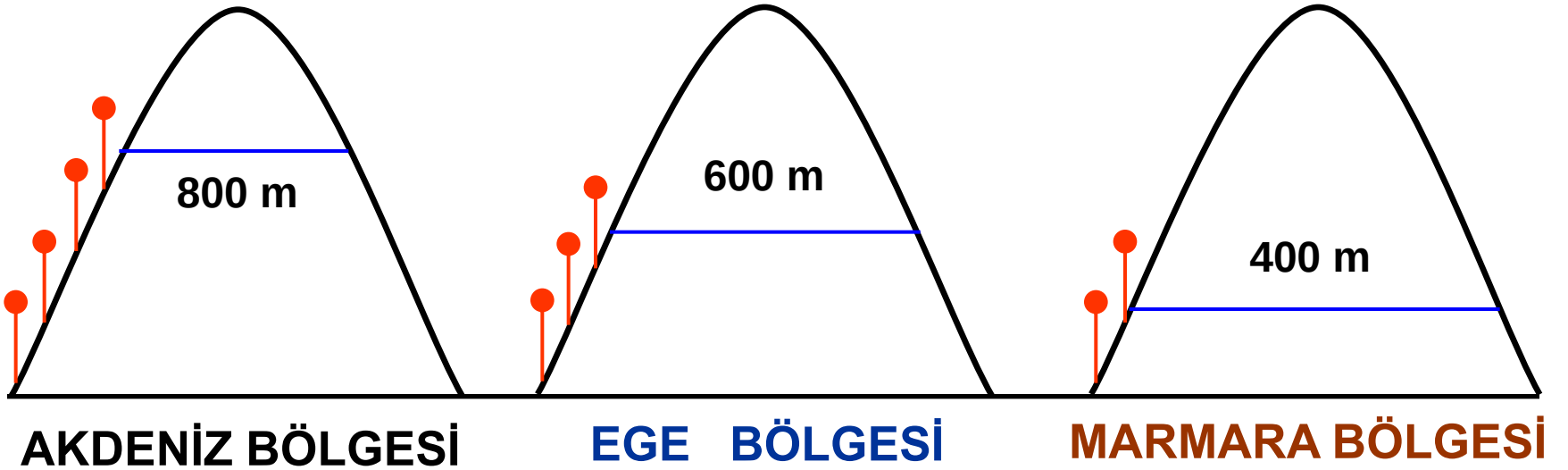

ETKİNLİK:

- Maki'lerin, 3 ayrı bölgemizde farklı yükseltilere kadar görülmelerinin nedeni sizce ne olabilir?

→ **MAKİ**

- **Akdeniz** ve **Ege** kıyılarında makilerin tahrip edildiği alanlarda, genellikle diz boyu yüksekliğinde dikenli çalılar görülür. Bu çalılara **GARİG** adı verilir.

❖ **Lavanta**

❖ **Diken Çalısı**

❖ **Süpürge Çalısı**

❖ **Yasemin**

❖ **Funda,**

- Başlıca **Garik** türleridir.

Lavanta

Diken alıı

Yasemin

Funda

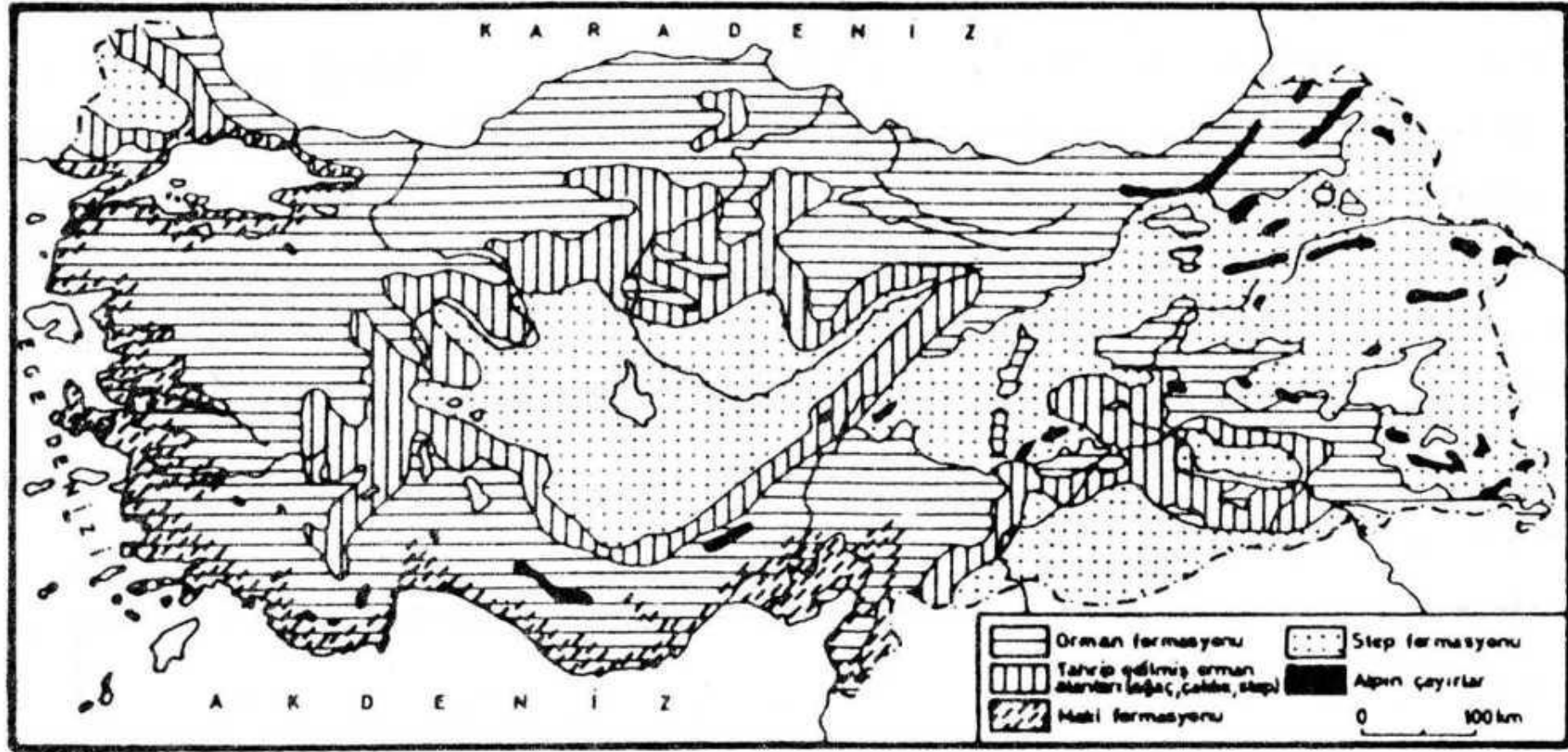

3. BOZKIR (Step):

- Orta kuşağın yarı kurak iklim bölgelerinde, **İlkbahar** yağışlarına bağlı olarak yeşeren **Yaz** kuraklığından dolayı sararıp – kuruyan ot topluluğudur.
- Başlıca türleri;
 - **Kekik,**
 - **Yavşan otu,**
 - **Yumak,**
 - **Gelincik,**
 - **Geven,** dir.

Bozkırlar Ülkemizde Çok Geniş Bir Alan Kaplamaktadır

Tarihçiler, 1402'de Timur ile Yıldırım Bayezit'in Çubuk Ovası'nda yaptıkları Ankara Savaşı'nda Timur'un fillerini ormana gizlediği ve savaşın en kritik döneminde bunları ortaya çıkararak savaşta büyük üstünlük sağladığını aktarırlar.

- **Ormanlar insanlar tarafından tahrip edilmiş, yöre; ANTROPOJEN STEP alanı haline gelmiştir.**

Oysa bugün, savaşın yaşandığı yerde çalı dahi bulmak zordur! • NEDEN?

4-Çayır

- Yarı nemli karasal iklimin görüldüğü Erzurum-Kars platosu ile D.Karadeniz’de olduğu gibi yüksek yaylalarda görülen ot topluluklarıdır.
- Yaz boyu yeşil kalan çayırlar, bozkırlara göre daha uzun boylu ve gür olup büyük baş hayvancılığa elverişli ortamlar meydana getirir.